

Tanger 7 marca s Iz Dakarja poročajo, da se je sodelavec generala Darreaus general Tristan smrtno ponesrečil pri letalski nesreči. Ubi- lo se je tudi ostalih osem oseb, ki so bile v letalu Kmalu potem, ko se je letalo dvignilo, je tešilo na tla in se razbilo.

SPORT

Največja športna dvorana v Evropi

Sportni prostori in stadioni so pri nas doma tako redki — prav za prav bi morali reči, da pravga in res takega, kakor ga zahteva moderni sport v vsej svoji raznovrstnosti, še nismo dosegli — da so naše predstave o taki napravi bolj ali manj nejasne, še bolj nejasna pa je slika, ki bi jo radi imeli v mislih, kadar — posebno v zimskih sezonah — pišemo in beležimo sportne novice iz kritih prostorov, iz tako imenovanih športnih dvoran, kjer se po naprednih državah in velikih športnih središčih vrstijo vse mogoče športne prireditve ne glede na letno dobo in vsako kratko naklonjenost nebeških vremenarjev.

Ena izmed največjih — ali recimo kar največja sploh — športnih dvoran v Evropi je s števila »Deutschlandhalle« v Berlinu. O tej edinstveni športni napravi pod streho citamo tele podrobne podatke:

Prostor, ki ga pokriva ta športna pozornica meri 150 m v dolžino in 100 m v širino, razdeljen pa je tako, da gre vanj okrog 20.000 gledalcev. Svetloba za to ogromno dvorano dajejo električne žarnice, katerih nepreštetna množica dosega do 90.000 vatov moči, za ureditev vse razkošne razsvetljave pa so porabili odn. vložili okrog 70.000 m električne žice. Po dvorani je nameščenih 75 zvočnikov, ki prenašajo vsako podrobnost z odra črn. tehnološkišča v zadnji kotiček te mogočne arčne za vsako vreme. Pri vsaki prireditvi je na delu najmanj 100 posebnih nadzorov, ki skrbijo za ureditev in urejanje določena mesta obiskovalcem. Poleg dvorane je »samo« 56 stališč, v gostinskih prostorih je pripravljenih n.č. manj kakor 40.000 kozarcev in 90.000 krožnikov. In kaj še drugega vse!

Ta športna dvorana služi razen v športne namene tudi za razne druge javne prireditve velikega obsega, političnega, prostotnega ali gospodarskega značaja. Letos na zimo je gostoval pod streho »Deutschlandhalle« eden najboljših cirkušov, ki je večer za večerom polnil veliko hišo.

V TREH VRSTAH

Madžarski boksarji se kar dobro počutijo v Švici. Ne samo zaradi tega, ker so na nevtralnih tleh temveč še bolj zaradi tega, ker zmagajo, kamor pridejo. Drugič so zmagali v Baslu z 12:2, v nedeljo pa še enkrat z 8:6.

Madžarska teniška zveza je imela občni zbor in tam so sklenili, da bi Madžari letos prav z veseljem organizirali tekmovanje za evropsko prvenstvo. Seveda računajo, da bi imeli na takem turnirju zbrane vse najboljše igrače iz vse Evrope. Če bo taka prireditev tudi izvedljiva, je spriče zadnjih ukrepov za omejitve v mednarodnih športnih odnešilih nekoliko dvomljivo.

Na švedskem so pred kratkim vrtili zanimiv in poučen film, ki kaže, kako naj bi živel teniški igralec in tudi razne načine treninga ki dvignejo nerodnega začelnika do dopadljive forme. Trak je tembolj privlačen zaradi tega, ker sta glavni vlogi v njem poverjeni znanemu praktiku igralcu Schröderju in še drugemu teniškemu mojstru, misterju G., za katerim pridevkom se skriva sam švedski kralj.

V Angliji se zmerom čišče pojavljajo v tekmah nogometnih profesionalcev komaj dobro odrasli fantiči stari 14 let ali kmaj toliko. Že samo to pove dovolj, kako daleč so padli angleški športni klubi zdaj, ko za noben denar ne morejo najeti takih ljudi: za svoj tako imenovani sport, da bi res pognili.

NAPACEN NASLOV

— Gospod doktor! — zakliče mlada žena po telefonu. — pridite takoj! Moj mož ima hudo vročino — če se ne motim petdeset stopinj.

— Kaj? Petdeset stopinj?

— Da, mislim da še več.

— Če je tako, pa pokličite raje gasilce.

OSAMLJENOST

— Pravite, da ste osamljeni v našem mestu. Kaj imate nobenega sorodnika?

— Saj v tem je vsa nesreča, da jih imam mnogo.

Učiteljica: — Če rečem »jaz sem lepa«, kateri čas je to?

Učenec: — Pretekli, gospodična.

Stitichezza ZAPRTJE
DIGESTION DIFFICILE
IN TEZKA PREBAVA

TISANA CIBBEY

DELIZIOSO THE OKUSNI ČAJ
LASSATIVO DEPURATIVO
DIGESTIVO
KI MENJA ČISTI
POLAGI PREBAVLJANI

Undici erbe per curare intestino, stomaco, fegato e reni
Enajst zelišč za zdravljenje črevesja, želodca, jeter in oblisti

L. 0.60 LA SCATOLA L. 0.75 LA BUSTA CON 4 DOSI
L. 0.60 ŠKATLA L. 0.75 ZAVOČEK S 4 DOZAMI

Lab. G. MANZONI & C. - MILANO via Vela 5

Agrarna reforma na Madžarskem

Madžarska vladna stranka je imela dan sejo, na kateri je poročal ministerjalni sekretarji šef Vass o razdelitvi zemljiške posesti na Madžarskem o prvi svetovne vojne. Po zakonu o zemljiški posesti iz leta 1920, je bilo razdeljeno nad 1 milijon oraloval zemlje, ki jo je dobilo na razpolago 260.000 siromašnih kmetov. V okviru agrarne reforme je bilo ustanovljenih do sedaj 200.000 novih kmetij. Leta 1936, je stopil v veljavo zakon o fideikomih in naseilitvi, zakon o zaščiti rase je pa stopil v veljavo lani. Po tem zakonu je dobila država na razpolago 820.000 oraloval zemlje, po novem protizidovskem zakonu pa še 500 tisoč gozdov. Nerazdeljene, razlašene zemlje je ostalo še 400.000 oraloval.

Država pa mora skrbeti tudi za zgraditev hiš na razlašeni zemlji naseljenim kmetom. Prvotno je bilo treba zgraditi 120 tisoč kmetijskih hiš, do konca lanskega leta je bila zgrajenih 31.000 hiš. Od leta 1936 so dobili mali kmetje na Madžarskem 360 tisoč oraloval zemlje. Takih kmetov je bilo 55.000.

Malaria je zelo stara bolezen

Malaria je stara že več tisoč let in je ena najhujših nalezljivih bolezni. Dolgo se je medicina zanašala na prizadevanja, da bi našla učinkovito sredstvo proti njej. Šele moderni medicini se je posrečilo v glavnem obvladati tudi malarijo. Toda povsem zatreti je še ni mogla. Že stare Grike in Rimljane je mučila malarija. Prof. G. Öpp je nazval malarijo v »Tropenmedizinische Zeitschrift« glavno bolezen človeštva. Kakor vedno ni se vleče malarija skoraj ves svet, naj več Got v Italiji se propadli zaradi nje in vse kaže da je malarija v glavnem upravljalca tudi Vandeale v Severni Afriki. Šest nemških cesarjev je pobral malarija in tudi Abrecht Dürer jo je dobil na Holandskem. Ohranila se je slika velikega nemškega umetnika ki jo je poslal nekemu svojemu znanцу zdravniku v unaniju, da mu bo omagal premagati to bolezen. Dürer je naslikal samega sebe slečenega kako kaže s prstom, na kolko spodaj pa je napis: »Tu me boli«. Tudi Friedrich Schiller je dobil v Mannheimu malarijo pa jo je srečno prebolel.

Dunajski profesor Julius Wagner-Jauregg je končno ukrotil malarijo ko je povzročil umetno povzročeno malarijo proti progresu paralizi. Toda zatreti jo še sedaj ni mogel, ker so njena legla preobšerna. Malaria je zdaj razširjena ne samo po tropnih močvirnatih krajih temveč tudi na evropskem jugu posebno ne morskimi obalah.

Mešani zakoni na Madžarskem

Budimpeštanski listi objavljajo statistične podatke o madžarsko židovskih mešanih zakonih v zadnjih šestih letih. V tem času je bilo sklenjenih 3.396 mešanih zakonov. Leta 1936 je bilo sklenjenih takih zakonov 725, lani pa 505. V bodoče ne bo več dovoljeno skleniti krščansko židovskih mešanih zakonov.

SGARAVATTI SEMENTI S. A. PADOVA

Sementi di Ortaggi — Foraggi. ecc.
Sementa za zelenjavo — krmlila itd.
Chiedere offerte — Zahtevajte ponudbe

Velika kmetijska razstava v Budimpešti

V Budimpešti bo 27. t. m. odprta največja kmetijska razstava, kar jih je kdaj priredila Madžarska. Prijava je toliko, da niti razstavnih paviljonov ne nudi dovolj prostora. Kmetijski minister je odredil, naj se izzirajo prireditelj letnišnje kmetijske razstave v prvi vrsti na prehrano. Priprave so bile poverjene po večini državnemu kmetijskemu inštitutu k bo prikazal na razstavi največje pridobitve v prehrani. Skupno z drugim kmetijskim preizkuševalnim centrom dane pobude, na vodila kako je mogoče proizvajati več in boljše tako da ne bo samo kmeta domača potreba temveč da bo mogla Madžarska poljske pridelke tudi izvažati.

Načelna razsodba bukaškega sodišča

Sodišče v Bukarešti je izreklo sodbu, ki je v toliko načelnega pomena, ker se zrcali iz nje jasno stališče do židovskega vprašanja. Žid Barch Farer je moral izprazniti svoje stanovanje. Proti temu je pa ugovarjal, češ da je poljski državljani in da ga štiti republika Chile. Toda sodišče se je postavilo na stališče, da imajo zakoni o rumunizaciji rasni značaj in da se torej nanašajo na vse žide ne glede na njihovo državljanstvo in ne glede na to, da med Rumunijo in Poljsko ni nobene medsebojne pogodbe, ki bi dolžala da so židovski državljani te države izzeti iz antisemitske zakonodaje.

Turčija pospešuje poljedelstvo

Za povzdigo poljedelstva je turška vlada ustanovila kmetijski preskrbovalni urad. Ta ustanova bo skrbela za izpolnitev vseh ukrepov kmetijskega ministristva. Kmetovalcem bo dobavljala poljedelske stroje, semena, umetna gnojila in druge kmetijske kemikalije. Tako bo zagotovljena stalna in enakomerna preskrba kmetijskega z vsemi potrebščinami. Obratni kapital kmetijskega preskrbovalnega urada znaša 10 milijonov turških funtov. Kmetijsko ministristvo je imelo od tega na razpolago 4.5 milijone za nakup kmetijskih strojev. Ta denar je prevzela nova ustanova.

Univerza na bojišču

V glavnem mestu vzhodne Karelje Acaenislinski ustanavljajo prvo univerzo na bojišču. Doslej take univerze svet še ni poznal. Zaenkrat se bo imenovala Akademski zveza Acaenislina in obstojala bo iz poudarjenih študijskih krožkov, obsegajočih vse fakultete. Cím je bila objavljena ustanovitve univerze se je prijavilo izmed vojakov bližnjih sektorjev bojišča nad 300 slušateljev. Po številu slušateljev je torej nova univerza že takoj v začetku dosegala ono v Turku. Na novi univerzi bodo predavali v začetku samo profesorji, ki so pri vojakih in sicer bodo vse predmete obravnavali v zgoščenih oblikah, kar je razumljivo, saj so tudi razmere, v katerih bodo morali predavati izredne.

Po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, nas je za vedno zapustil naš nepozabni, iskreno ljubljeni mož, oče, dedek in brat, gospod

Ing. ANTON KLINAR

gradbeni direktor v pokcuju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 10. t. m. ob 5. uri popoldne z 2al — kapele sv. Jožefa — k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Po želji pokojnega se cvetje hvaležno odklanja v prid dobroteljnim ustanovam.

LJUBLJANA, JECENICE, dne 8. marca 1943.

Globoko žalujoči:

IRMA, sinovi — ANTON, HERMAN, PETER, sinovi — JOSIPINA poročena OROSZY, hčerka — ter vnuki in ostalo sorodstvo

Zapustil nas je danes po dolgem bolehanju naš preljubi in nepozabni oče, stari oče, tast in stric

Dr. Albin Suyer

bivši odvetnik

K zadnjemu počitku ga spremimo iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah dne 10. marca 1943 ob 4. uri popoldne.

Venci se na izrecno pokojnikovo željo hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, Zagreb, Gonars, dne 8. marca 1943.

Rodbine dr. Suyer-jeve in dr. Kavčnik-ova

SINDIKAT LOKALNIH ŽELEZNIC V LJUBLJANI

javlja, da je preminul dolgoletni in zaslužni član uprave lokalnih železnice

gospod

Ing. Anton Klinar

gradbeni direktor v prk.

Zaslužnega člana naše uprave bomo ohranili v častnem seznamu.

V LJUBLJANI, dne 9. marca 1943.

Sindikat lokalnih železnice
v Ljubljani

FRANCE NOVŠAR:

26

Nemir srca

ROMAN

To je bil zame hud udarec. Tem hujši zato, ker sem imel sredstva le za eno šolsko leto. Skrb za bodočnost je bila spet živa pred menoj.

Seveda sem vse take stvari sporočil Marti. Ona je edina brez pridržka razumela moje potrebe in mi je tudi kmalu sporočila, naj se nič ne bojim, da bo ona poskrbela zame za čas študij. Nisem mislil, odkod bi zmogla toliko denarja, toda pisal ji nisem nič več o tem, ker sem za velike počitnice itak nameraval k njej. Konec maja so mi sporočili, da je Marta rodila sinčka in da so ga krstili na moje ime.

Bil sem nedopovedljivo srečen in komaj sem čakal konca predavanja, da bi objel oba: Marto in otroka.

Iz Dolenje vasi mi je pisala potem še dvakrat, kjer mi je sporočila, kako lep otrok je. Da je bila srečna, sem razbral iz njenih besed.

Ko sem potem otroka na lastne oči videl, sem opazil, kako podoben je njej. Ne verjamem, da bi bil zaljubljen vanj, toda zdel se mi je tako lep, ko se je v svoji košarici igral z ropotuljico, da sem kar zavzel obstal. Imel je ravno tako velike modre oči kot Marta.

Te počitnice so bile lepše kot prve, ki sem jih bil preživel v Dolenji vasi.

Ne morem vam opisovati podrobnosti, le to vem, da je otrok pri mojem odhodu na Dunaj že sedel na njenih rokah in se mi prijazno smehljaj. Prav tako kot mati.

Medtem mi je bila Marta uredila vse potrebno, da sem mogel na Dunaj. Denar, ki bi ga morala ona dobiti od hiše, je posodila meni. Bilo ga je toliko, da sem z njim mogel popolnoma končati univerzo in napraviti doktorat.

Ginjen sem se ji zahvaljeval, ko mi je povedala svojo odločitev. Opazila je mojo hvaležnost in se od same sreče razjokala.

Tako sem potoval na Dunaj, ne da bi vedel, da ne bom šel nikdar več na počitnice v Dolenjo vas. Dobro, da nam je bodočnost zakrita, zakaj v pričakovanju usodnih dogodkov bi mnogi izgubili glave.

Prvo leto me je zadržala bolezen, da nisem mogel za velike počitnice domov. Imel sem pljučnico, od katere sem le počasi okrevaj. Ko so ji sporočili, kaj me je doletelo, je bila vsa iz sebe in si je silno očitala, da me je pustila na Dunaj. Ko pa je prišlo sporočilo, da sem spet zdrav in da lahko študiram, je bila spet mirna.

Po tretjem letu študija pa sem čutil, da sem mnogo zaradi bolezni izgubil. Ostal sem torej na Dunaju in študiral. Ravno tako se je zgodilo prihodnje leto. Nato pa sem bil že pred doktoratom in nisem hotel niti misliti na to, da bi se sešel z Marto kot študent. Hotel sem biti že doktor.

Ker sva si neprestano dopisovala, je vsa leta mirno čakala name. Jaz pa sem si s svoje strani iskreno želel, da bi videl svojega sinčka ki je bil zdaj star

že štiri leta. Od dedka nisem imel nikake slike, vendar sem ga po njenih pismih prav dobro poznal.

Tako je napočil dan, ko sem postal doktor pravnih ved. Postal sem končno to, kar sem želel. Zdaj mi je bilo treba stopiti le v službo.

SESTO POGLAVJE

Mislil sem, da bom takoj potoval v Dolenjo vas in izpolnil svojo obljubo. Toda prišlo je drugače, kakor sem si želel.

Tisti dan sem bil silno razigran. Zvečer se je zbrala prijateljska družba, ki je hotela proslaviti ta imenitni dogodek...

Bili so večinoma tovariši, ki so se hoteli na moj račun razvedriti. Tega jim nisem mogel zameriti, saj sem se zdaj prav zares posvajal od njih in ljubi so mi bili prav za prav vsi, dasi jim nisem bil nikdar tovariš v njihovih veseljačenjih.

Naročil sem v gostilni večerjo za vso družbo in pijačo za vsakega dobro mero. Če pa bi še ne zadostovalo sem bil pripravljen še primakniti.

Po večerji, ki se je zavlekla do devetih, smo praznili čaše, da je bilo veselje. Napitnice so kar deževale in moram priznati, da sem mnogokrat od začudenja pozabil zapreti usta, kadar so mi tovariši nadržavljali. Ne vem odkod so privlekli na dan toliko mojih dobrih lastnosti, da bi jih zadostovalo za lep svetniški zbor. Nekol ko je resda bilo posledica dobrega vina, in splošna hvalisanja na račun slavljenca niso prav nič novega. Vendar sem iz tistih, po študentovski s šalami zabeljenih govorov, spoznal, da so me sošolci dobro, neredno poznali. Nikdar

nisem utegnil nikomur pripovedovati o svojih razmerah, pa so bili poučeni o njih. Dobra volja pa je medtem rasla in meni je ob teh mladih obrazih, ki so se iskri veseli in neugnanosti, postalo žal, da nisem svojih študentovskih let bolje izbral. Hočem reči, postalo mi je žal, da se nikdar nisem hotel nedolžno izživeti in v opoju kratkih ur za trenutek pozabiti na vsakdanje tegobe. Vse to so počeli moji sošolci in so vendar ravno tako postali doktorji, kakor jaz in smeh in razigranost sta jih vedno spremljala.

Tisti večer se mi je v duši naselil občutek, da sem svojo mladost zapravil.

Saj morda ni bilo res, morda sem za svoj del ravnal pametneje, vendar, če pomislim, da mi je ta zavest v svojih posledicah nakopala na glavo največjo nesrečo vidim, da so imeli oni prav, a ne jaz. Ko se je bližala polnoč, se je naša zabava palagoma krčila. Nekateri so odšli domov, drugi po svojih nočnih potih, ves Dunaj jih je bil poln.

Ostalo nas je še šest, ki smo sklenili da ne odnehamo do jutra. Nekdo je vedel za nočni lokal, ki je bil po njegovem mnenju »podoben raj«. Vsaj smo bili že vinjeni in smo govorili takšne neumnosti, da bi se nam bili vrabci režali.

Odmajali smo se do tja. Lahko rečem, da smo tavalj okoli več ko pol ure, dasi je bila »podoba raja« komaj pet minut od gostilne, kjer smo poivali.

Bil je prostor, kjer so zorele rdeče luči in je bilo zakajeno kot v najhujši beznoči. Še danes ne vem, kje je tisti lokal in ali sploh še obstaja.